

Szerkesztőség:
 kaszinó-utca 1. sz., 1. em.
 (Király-utca sarkán).
 Kiadóhivatal:
 Wolf Miksa könyv-és papír-
 kereskedésben Király-utca,
 Hattyú-épület.

Nyitlertárbán egy sor 20 kr.

PÉCSI ÚJSÁG

(„PÉCSI”)
POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:
 Pécsre, hához hordva:
 Egész évre 10 ft.
 Egy hónap 1 ft.
 Vidékre (Magyarországon):
 Egész évre 12 ft.
 Egy hónap 1.30.
 Egyszám ára. Pécsért 4 kr.,
 vidéken 6 kr.

Megjelenik vasárnap kivételével minden este 5 órakor.	Főszerkesztő: PERCEL BÉNI. Füladó szerkesztő: LENKEL LAJOS.	Társasági szerkesztő: FEILER MIHÁLY. és NAKSCH LAJOS.	Egyes számok kaphatók minden lapelérőhöz. Előfizetéseket elfogad a lapkiadóhivatal és TAUSZ VILMOS dohánytözséde.
---	---	---	---

Vallás, katholicismus, papság.

„Három szó, három fogalom, mely sohase volt annyira összejáratva, mint ma.

Akik a magyar kormány egyházpolitikájak ellenzik, nagy mesterei e fogalmak összejáratásának. Hogyvisne? Ezen fordul meg egészen az ő igazuk.

Nincs vallás, csak a katholicus. Nincs katholicismus, csak az, melyet a papok hirdetnek. A ki tehát az egyházpolitikát illetően nem mondja utána, a mit a papok mondanak, az nem katholicus, nem is vallásos, sőt rossz haza! Világelforgató. Mert „inkább megállhat a világ nap nélkül, mint az állam vallás nélkül.”

Allapodjunk meg itt.

A vallás az ember legbensőbb honoló, mely ésszerűsége, mely másadára kész az azmondhatatlan Nagyság előtt, kinek természetemlyi vagyunk. Megsemmisülés é felmagasztaltság, félelem és bizalom, egy kifejezhetetlen vágy, melynek kevés a világ. Eped a Végtelen után, melyet bár felfogni nem képes, mégis kiolthatatlanul kíván. Egy titokzatos viszony az, melyben a lélek Teremtőjével közlekedik és szemlélni igyekszik azon nagy igazságokat, melyek a lelket éltetik és vigasztalják, őt a perc indulata fölfele emelik és azon fenséges érzettel töltik be, mely halhatatlannak ígér és biztosítékát képezi egy jövő életnek.

E vallásos érületnek egyik kielégítési módja a katholicismus egy nagy és fölséges vallásrendszer, igazi világvallás; az emberi szellemnek örök fénye és boldogítója.

De vallás és katholicismus nem egy és ugyanaz.

A katholicismus idő folyamán lett; előtte és mellette voltak és vannak vallásrendszerk, melyek hivatelt egynek kielégítit, ugyanazon morált tanítják és ugyancsak az emberiség vallásosságáténak hajtásai.

A katholicismus tehát az emberiség kincsestől tekinthető vallásos érületnek csak egy különös nyilvánulása. Létezik vallásos érület, habár nem is katholicus. Létezik millió és millió ember egy ugyanazon menyeei atyának édes gyermekei, kiknek lelkei égyü eseng és talál megnyugvást a vallás igazságában, mint a katholicusoké. E milliókat vallásos érület hiányával vádolni vakmerőség és elvakultság volna.

A különbségetésben még tovább kell mennünk. Mert katholicismus és katholicus papság még kevésbé ugyanazonosak.

A papság valamely különös alakja, továbbá a vallás katholicismus érdekei közt nincs szükségképeni összefüggés.

A papság van a népért és vallásért. Nem pedig a nép és vallás a papokért.

Az egyházkormányzat kérdései nem a vallás, hanem a politikat illetik és azok nem dogmák szerint, hanem a jog és célszerűség elvei szerint intézendők.

Katholicus vallás és katholicus papság közt különbség van. Ezt nem mi mondjuk, ezt ők maguk hirdetik.

Ők éneklék naponta: „És bocsásd meg uram a mi vétkeinket.” De aztán „jegyzed meg jól azt a napot, mikor megbántod a papot,” hirdetik a szeretetet, de gyűlönnek minden erejükből, szetszengnek magasztalják a házasságot, de maguk nem kérnek belőle, dicsérik a szegénységet, de ők kincsekben úljek.

Folytassuk-e?
 A kik a szelid és alázas Jézust dölyfen és gyűlöletben szolgálják, azon papságnak a katholicissmussal, de sőt még a vallással sincs semmi köze. Ők maguk különítik el magukat. De ha érdekeikről van szó, akkor annál inkább azonosítják magukat és azt mondják: az egyházpolitikai javaslatok megtámadják a katholicissmust és megölik a vallást.

Ezek a javaslatok a vallást és katholicissmust nem támadják egyedül csak a papok érdekeit.

De tegyünk különbséget vallás, katholicismus és papság között.

A eszéi kerület orsz. képviselője, Szűly Pongrácz úr nyilatkozatot tesz közzé, melyben tiltakozik az ellen, hogy őt is a reversálissák közzé sorolják. Örömejles megelégedéssel vesszük mi is tudomást e tiltakozásról, melyből most már jogsagan következnek az, hogy a képviselő úr feltétlen leve a vallásügy reformoknak és azokat meg is fogja szervezni. Ez a nyilatkozat logikai követelménye, mert egyebekben a felszólalás kissé homályos és ha magyarázatot nem nyer, csakis a következetes utján véli kétségeltetni. Ugyanis a nyilatkozat így szól: „Válásomban — egy politikai tolvánszalvasra vonatkoz — kiemelve a vallások egyenlőségének elvét, hivatkozom arra, hogy Magyarország kath. lakóinak nem csak hitbéli, de társadalmi kérdéseiben is vezére a primás; bizony abban, hogy azon kérdésében is meg fogja tudni találni az utat arra (az elkeresztelési sermekre volt csupán czélozva), hogy az a katholicusokra nézve oly módon védessék meg, melyben mindannyian megnyugodhatunk. Ez volt összes nyilatkozatom az egyházpolitikáról.” Ez a passzus olyan, melyben a felszólalást provokáló pábans teljesen megnyugodhatott és a jövő magyartására nézve is reményt merített, mert az az orsz. képviselő, ki egy eminus politikai kérdésben a törvény és annak alapján hozott min. rendelat várlására nézve a primás és nem a törvényhozás vagyulása feljogosabban bizik s a ki nemcsak a hitbéli, de társadalmi (e szó felette tárgy) kérdéseiben is a primást tekintit a katholicusok részérőle, nem köthet be ugyan magát, de továbbesemlégy az se eszelekkik ki az illy nyilatkozatot pro vagy contra saját javára magyarázza, mert a vallások egyenlőségének elve mellett különben is egyenlően lándszát bír, a reformokat ellenző ügy, mint az azokat helyesöl, csak a mód, czél és eszköz más. Hayes lett volna tehát a homályos passzus helyett a nyilatkozatot azalt megoldótani, a mi abban hánygyszik s a mi a reversálissá adt, negacziója mellett fölökög: „ennek folytán a törvényhozásokat teljes megnyugvással és meggyőződésem erejével meg fogom szervezni.” Így aztán nem kelte az logikán mászást torni a fejét — teszi hozzá egy olvaonk, ki a „purosok” vallásüggyi akcióit figyelemmel kíséri s attól tart, hogy az e nével dicszeigő képviselők nem szavazák meg a javaslatokat.

emberek képezi, — a pártos a lánc: Béni, a jó Béni. Ilyen láncot szivesen viselnek a mamukok; csörögtek is, hogy dicsédkedjen vele. Mikszáth csörög leg többoszor: az ő karcolatai teljén vanók a Béni vélt dolgaival és ezek magasztalásává.

Épp most, mikor a politikai szemhatár borulni kezd, mikor minduntalan ki-kötör egy kis előhírar; mikor a párt maga is forr, mint a tűzhányó-hegy s egyenkint köpi ki magából a nem odaváló elemeket: most tiszter olyan megbesehlyetetlen a jó Béni, mint máskor.

— Bénéimék — mondja a vezetó miniszter — mához egy hétre . . .-ben választás van. A mi emberünk nélkül utaz se jój!

Béni pakkol, utazik, visszajön.

— Rendben minden. — Referálja a fővezérnek, aki már a második választás terminust tartja éleje.

Béni sarikon fordul, ki se pakkol, csak vitéi a vasutóhoz, s elfújsitja az ország másik részébe. Aztán megint betoppan a fővezérhez.

— Rendben.

A fővezér most már nem ereszt; itthon is baj van.

— Mig te ott kinn szerzed a híveket, it bent elhagynak a legitimusabbak. Béni, a te gondod, hogy elegen legyenek a nagy napok alatt.

Most aztán nemcsak a keze-lába ő a pártnak, hanem az esze is. Vannak idők, mikor az ember esze a lábába száll, — és jó helyen is van az ott olyankor: de legjobb helyen van Bénéimék, aki most napról napra bizonyítja be, hogy ő nem kéz-láb, hanem egyedül ő az ész a pártban.

Az összetartó lánr zörcs és erősebben rátepesodölök a — szivekre. Mert Béni nem a kezeket-lábakat költi össze, hanem a sziveket. Agitál, jár-ke!, gőszönő, biztat, lelkesit, kapacálit, vigasztal, ríbszel, simán könyörgő, dörögve követel; s aztán mind Ezek után jegygy. Malyén fekvő ész szemével néz ő a pártban, keresi, hol van valami hézag. Ott terem azaomál és utóját kezd az előbbi munkák. Karon fogja Wekerle, elvonja szeliden, valamit mondati akar neki. Béni nyájasan, de impotonó komolysággal fejt ki karját a Wekerlebeöl:

— Hagyj kérlek, kegyelmes uram, most ne haborgass.

És Wekerle bocsánatot kéro aczál húzódik vissza, mint a jó mama, aki a fiát a matursza készűlés közben találta ebédre hívni. Oda megy a többi ministertársakhoz, akik aggódva lesték Wekerle kísérletét, s azt sugja:

— Bénéimék most nem lehet beszélni. Talán később.

És Béni gyorsan vögy, odasiat a ministerekhez, kiszakítja Wekerlét a falból, a többire rá se néz; azok udvariansan vonulnak vissza:

— Béni beszél Sándorral, ne hallgatozunk.

Mikor Wekerlét kielégítette, akkor elbocsátja; az bemegy a billiard-szobába kibicélni. A többi miniszter odarohan Bénéihez.

— Aranyos Bénéimék, hogy állunk? — kérdik kórtsaban s szent áhítattal néznek Béniért.

— Mondhatom gyerekek — pardon! kegyelmes uram, nagyon szereln! — Azzal ott hangya ököf, fut, rohan másfélre, vagyis hogy kétöl lép s azzal éltünk a ministerek szeme elől.

Szerkesztelői úzenet.

Hü olvasónak. Olvassa el, tisztelt uram, a fent leirt apróságot, s megkapja kérdésére a feleletet, hogy miért nem látta még eddig a mi főszerkesztőnk nevet ebben a lapban is valamelyik politikai cikkünk alatt, nem csupán kívül a lap fején.
 Dr. M.

A jó Béni.

Ötes hosszú ember, a magosok közül is kimagasló, és ez az ember véges-végig, amilyen hosszú, tele van eszpa jóssággal. Itt lent szolgábró volt s kilátásra volt rá, hogy talán még főszolgábró is lehet belőle, ott fent most a miniszterek jobb keze, s már eddig is két főispáni székkel kínálják meg.

Főispánt majd csak találnak — gondolta ő is, a hívek között leghebbe, meg Wekerle is — hanem a párt sohasem kap második Bént; hát nem ment főispánnak, meg nem is eresztették.

És most — ha Wekerle a feje, ha Szilgyai az esze a pártnak — hát ő meg a keze-lába. Hiába gondolkodik az esz a fejben, Béni, a jó Béni néknt nem lesz az esz, amit az esz kigondolt.

Az ellenzikő élelopok szeretik a kormánypártot — az abban uralkodó erős pártszellem és fizyelem miatt — láncra fűzött rabszolgasádnak pingálni. Nos hát a pártos csabukyan van ilyen lán; nem olyan rettetes rabszilcs ugyan, mint azt a nagy fantáziáját

A politikai gyilkosság.

— Itt: **Giugliano Ferrero dr.** —

Most folyik az Olmlánda ellen prágában. E per soros kapcsolatai a Mrva ellen az olmlándisták által követett gyilkosság esetile, mely végzetése nagy feltűnést keltett. Erre vonatkozólag **Giugliano Ferrero dr.** a tudós bolgari tanár és ismert kriminálta rendkívül érdekes fejtegetést közöl melynek értelmét voltánál fogva fordításban szívesen adnánk helyet. — A szer.

Az az orgyilkosság, mely az „Olmlánda” nevű politikai titkos szövetséget — hajnal felől Mrva, a „Toscanan” újságot — felvető prágai kezűsnök elvételét, első pillanatra egy magában álló, az európai politikai világ rendkívül eseményének, mint egy közepkori titkos tárgyalások által gyakorolt összekülvés utáni szándék tőnt fel. Pontos vizsgálat után azonban azt találjuk, hogy e büntény, bár létszámilag más kategóriába osztható is be, a mostani idők más névzetes tünényeményeivel egybeolvadva, Panama botrányával és az anarchista iránylattal, a Mrva botrányával, a „Toscanan” elvételével, a tények elme szerint ugyanazonosnak és törvénnyel adhatjuk magyarázatát: „a politikai morál mindig kevesebb az ki-felvetés, mint az egykori morál”. Más szavakkal: egy ember politikai okokból képes valamit olyannak elkövetése, — mint személyes okokból különben soha el nem követhet.

A Panama-botrány hősei között nem egy, nem mint egyet, de mint politikai vált bírónak. Így például Fiolettrel mindazon eszménél, amely őt a káosz felelősekként fertüti, ki képtelen lenne egy sőt több ezer pengzt is esztájtanni és mégis, midőn arról volt szó, hogy Boulanger lehetetlen-e tétesége, egy perczig sem habozott a Panama-császással a politikai cözúra pénz csiskáni ki és így a közönséges felfogás szerint a szarolás büntényét követte el. A Roma Romana is nem egy politikai cözúra adozott a részvényezés megkérdezése nélkül tökéletes egy férfiak, mintestek, az-étek, ha a szarolás a káoszhoz képzés, kiknek egyáltalán becsületük sérthetetlen és a magánéletben a legéssébb inkonsekvens elkövetése is képtelenek.

Az anarchista bombavető este részben ugyanazonos. Igaz, hogy némely anarchista születtet gonosz-tevő, így Ravachol, ki merénylőtt követelt el politikai okból, de viszont meggyilkolt egy öreg embert rablasi célzattal; mégis nem egy, ki a bombavetés által a legsúlyosabb bünténynek egyköt követelt el, képtelen lenne személyes okokból bármiknek is akár egy hajszálcsiszolást is elkövetni kézzel. Kiknek egyáltalán becsületük sérthetetlen és a magánéletben a legéssébb inkonsekvens elkövetése is képtelenek.

Az anarchista bombavető este részben ugyanazonos. Igaz, hogy némely anarchista születtet gonosz-tevő, így Ravachol, ki merénylőtt követelt el politikai okból, de viszont meggyilkolt egy öreg embert rablasi célzattal; mégis nem egy, ki a bombavetés által a legsúlyosabb bünténynek egyköt követelt el, képtelen lenne személyes okokból bármiknek is akár egy hajszálcsiszolást is elkövetni kézzel. Kiknek egyáltalán becsületük sérthetetlen és a magánéletben a legéssébb inkonsekvens elkövetése is képtelenek.

Prágában, hol a politikai viszonyok a politikai titkos szövetségek fenntartását még lehetővé teszik, ugyanazt a tünényet találjuk, bár más alakban, olyanban, mint Olaszországban 50—60 év előtti szokásban volt, a kémeek és „arúlok” meggyilkolatlanságán. Semmi se történhet, hgya akár a grágát megkötötték az üllözött közönséges gonosz-tevő lenne; bizonyára, ha a politikai életlő távoli maradtak, soha így büntényt el nem követhet; de egy kémeek meglepőtlensége titkos tárgyalatok védelmében nem látszott előttük infamálo bűnecsakmányaik. Például a politikai szuektú idejében utcaikon, téreken naprenden volt a gyilkolás s midőn a politikai viharok lejajlottak, a felborbaszó szarvasok a városra a tengerre karbonátú békés poigrávitá váltak a hazának.

Mi annak a különös éntológának okai, hogy a legpiszkosabb csásis és a legveszedelemesebb erőszak sem tűnik fel bűnnak, ha politikai életlővel ellátott politikai célokba követik el? Több ok van így a politikai bűntetek soha se erednek egyes ember gondolatiából, hanem többek tartélekán eredményre, így a feleslegess is megoszlik s a kielismert terhe megkönyömböbl. Az a tény továbbá, hogy a politikai bűntett nem követhető, ha a káosz káosz, a prágai botrány után a léte, a tettes morális erültélet szinten kevésbé érző. Hiszen a közönséges életben is tapasztalható, hogy sok dolgot könnyebben végzik el mások, mint magunk számára; például mások részére szivesebben kérünk kölcsön, vagy gyűjtünk könyörömdományokat — egyik neve a fölültesnek, vagy koldulásnak — mint magunknak; mert: ami a mi személyünköt illető kőgyögytelenségek tettszének, az mások érdekében nem eszednek megkötökléssé.

Így a merénylőkben és az arúlok gyilkosságban a félélelmes és tartózkodás legélyzi az a gondolat és nagylelkűsége érte, hogy tettes által társának, eszmének, a társadalomnak, sőt az egész emberiségnek szolgál. Még tovább megyünk. A politikus — tartozókat bármely irányhoz — szenvedélyes rajba lesz a politikánkat, attól szabadulni nem képes, mert a politika neki azaz lesz, mi a tudósának a tudomány; az a megbzó, amelyen legmagasabb személyes igényeinek és az ambició-jának kifejezésére törekedik. Ezért a politikai titkos szövetség a legnagyobb szenvedély előidézésére képes és ő a legérthető, hogy vétségek és büntettek előidézésére is hamarabb szolgáltató anyagot és alkalmat, mint az individualis élet, miként a tudós, hogy véletlenszerű felmúlujai, bizonyára inkább követet el a tudományság körében valamely becseltséget, például plagiumot, mint valamely közönséges bűntettet, például szarolást. A mint a tudósának szenvedélye a tudomány megkötöklésére képes, úgy a politikanaknak és a prágai összekülvésnek, és az arúlok politikai titkos társaság főnökökből visszagruzó politikai ezüstút

inkább fokozza szenvedélyét, mint a szerencse és jóléti iránti vágy.

Hozzá tehetjük, hogy a kevéssé művelt emberek — nyének bizonyára — apraj tútekes és a gyakorlati éntológai és bátorságra való hivatkozás is döntő valamely tett elkövetésére, nem akarnak gyűváknek; kislétekelnek feltűnni, főleg midőn tettük hősiességnek hirdetik társaik.

A politikai gyilkosságok tehát — bármely sörnyűek és túlértézőek melők is — nem mindig igazolják a tettes gonoszait és elvetemültségét, mert gyakran olyan követet el, ki a politikai élet határain kívül s a paragrafusok határyelől való szívmélység nélkül me egy általánosan nem képes megélni. Így gyakoriak és szférázogók az emberi lélek ellenfeleit.

KÖZGAZDASÁG.

Új nagy sörgyár Pécssett.

Egy nagy kiterjedésű, a legújabb kor vívmányait felfelő gépezetekkel ellátott modern ipartelepülésszerű, a gyárpar, tervét, bár nem utolsó helyen álló, mégis elégséggé elhagyott édes szülővárosunk.

Schoitz Antal és fia, valamint Hirscheid Sámuel, ezek a jó nevű cégek gyártottak az 1893. év végéig. Pécs az annak messze vidéke számára a sört, minnyájunk meglepődesére; de nem voltak képesek a filozofia nem is ismerő pusztítása által képzett, a helyi bortermelését folytató elő őrési nagy arányokban mutatkozó sörforgyszást a saját produktumakkal kielégíteni. Kendenek már a nyár közepén, a sörévd legérdeesebb szakában idegen gyármatyánnyal kellett lenyelniene elöteremtési s aztán már csak a seleties budapesti és gráci sört kellett pécsi gyármatyánnyal fogyasztani.

E bajokból sejtett, most **Schoitz Antal** bornerkésségű és nagy mennyiségű bor-észleket tudatva, az egész térségorsógot a sörgyártáshoz szentelt. A regente is kérésnyörés ismét visszatért régi partfogalkozásokra s az azóta folytatott tanulmányozások alatt a téren megfűthetetlen fog újulási nagy munkához.

Az új sörgyár, mely hazánk és nemű ipartelepülé között, ha nem is nagy kiterjedésűnél, de mintaszerű berendezésű fogva kétsége kizárólag a legéssébb sörök előállítására szolgál majd, az új nagy gyárterület az úgynevezett „nyug áruök” felhuzódó 42 holdnyi terület felső részén épült, mely egész nagy terület Schoitz tulajdonát képezi.

A tervekert Ringhof prágai édes egyik kitéző mernőke készítette, Scholcznak saját utasítás szerint; az építés pedig **p e c s i** ember munkája. S ha megemlékezik, hogy ez az őrást levet alig pár hónap alatt készült, mindannyian bizonny meg vannak meglepveinek is, mint **Scholz** a h t m r e, ez a szó szoros értelmében volt modern építés.

De hát térjünk át a gyára a gyártelepre s tegyükünk egy séttát annak minden zörg-zugán keresztül s hisszük, hogy tisztel olvasónk szívesen követeljen bannunket még érdekes sőtánokban.

Az épületesport egy főszekciótnek nyitottan álló egyébe képez s egy főszekció áll. Szék-felülete van a szomszédos székű túlértékességű s a jégveremmel ellátott palacsint-pincét magába foglaló épület; délnek a hűtő és pincehelyiség, két őrasi jégveremmel s ezzel a tüzifoztású megóvása miatt egy 15 méter hosszú vaszerkezetű hidal egybekötve, a tulajdonképeni sörgyártó képező legmagyobb épület. Ebben van a gép-és főzőház, a nagy szarító, a csiszatóhelyiség s az árpa és malata padlózat. Eszkai irányban van aztán az őrölt épület, a lakóház s ezenkívül nyugot fele húzódnak el a nagy kiterjedésű istállók, felszerek s egy kumkúsház.

A főépület földszintjén legelőször a gépárház lépünk. Úgy 25 létező gézgep van itt működésben, mely az egész üzemet a gyárnak egy mértékben látja el, hogy emberi erővel ugvészáló szükség sincsen; az egészben van egy kitéző helyek inkább a felügyelő, mint munkások számára. Ezekben egy másik 18 létező gézgep, mely tisztán csak a teletti villamos megvilágításához szükséges villámáram feltéjesztésére szolgál. A G a n z y gar 6 szerelője dolgozik most a villamos világítás berendezésén s azaz már a legközelebb napokban elkészülnek. A telep 6 villáma, mindegyik 1200 geryaírának erősségű fényvel és 400 — 10 és 10 geryaírának között változóok — izzóállomány fog bevilágítani, jobban mondva: nappali fényvel elárulást.

A gépárház túl balra van a kazánház, 11 atmoszféri kipróbált gőzkazánnal.

Ezután jő a győrnőrl főzőház, a mintaszerű, legmodernebb berendezéssel. — Az emelet magasán terem falai olajfestékkel vannak bevonva s a padló Zsolnay-féle csinos keramik burkolattal ellátva, a mi az egésznek szinte geramtyó tisztaságot közöl. Az nagy, vörösrézű készült, 85 hektoliteres keverő-kádak s az ugyekzőké megkötökléses s a szűrő készületekkel, izlással alkalmazható vaszerkezetűek fel. Kerestűt-kasul húzódnak el helyiségben a berendezés, egy meleg víz, egy gőzvezetékű csőve. A hideg- és a karcsu vaszerkezetekkel csak ékkített eme helyiségnek látványosság képez.

E fölött van a malatázó-henger, az őrítő- s a tisztító-gép. Az őrítőgépűl külön szerkezetű kocsiba hull a megőrölt anyag s a megzért főzőház, melynek mennyiség megvan, a malom elvezető önműködőleg a márszálló, megáli.

Oldalt, földszinten van a nagy csiszatóhelyiség, mintegy 1500 négyzet méter, terjedelemmel, kitűnő alab és fűrész szellőző készülékkel. A hatalmas levelezet vaszozokopolon nyugvó elhűtő. Az egész cementtel burkolva, 300 méteráras árpa felszök mög és s javában csiszálják. A fel- és leszállási felvonógép-terék és úgyesen alkalmazott elevátorok segítségével jólétek, természetesen gőzével.

Innen lépésökön jutunk fel a toronyországban épült 4 részű álló szarító helyiségbe. Legelőtt van a fűthelyiség a legújabb Maho'sky-féle fűthetőszekettel. A fűtés szintén önműködőleg történik. Az egész fűthető rész a szükséges hőpet bőlelően hull alá a mozgatható lejtős nagy rostlyókra s csak ezeket rázzák meg néha-néha. E fölött van elhelyezve a csisafog, melyben a hőség 1000—1150 C-ig emelkedik, de az alkalmazott szellőző készülék által szabályozható s éppen ezért, elértérog az eddigi csisafogoktól, a túlértékűllő megóva van. A torony második emeletén az alsó szintet nyert elhelyezték. A melegség hőforrá a már 790 C-ra lesz alácsiszáló, míg a 3. emeleten lévő felső szarító már csak 40—50 C meletget kap. A szarítók alját 3 mm. vastag vasrostalok képezik. Ez a toronyország alkotmány 2 pályában van megépítve, de ma még csak az egyik van alkalmazásban, a mint egyáltalán az egész gyár kénnány előállítás képessége van megépítve, mint a mennyi a mostani körülmények között termelni szándékoznak.

Ugyanevűre vettek vannak mag a árpa-készlet részére szarulási és az árpa-szűréssel s készlet-malaktartáshoz szükséges magok melegítő helyiség 1500 m-nél tágasabb s a padlóalatt levő alkalmazható s két főlelősi alakú ázáró, 90—90 hektoliter befogadással. Ez ázárókatok általól bűdül be a vízvezeték alól, folyton mosva az árpa, fölőlől pedig zuhany fölébe ármik be a víz. Innen a két nagy épület középkötő vas hidon meglyukát az a hűthelyiségekbe.

A felső részen a csak 14 cm. magas s magy 100 liter üzemanyag gyárák tágasok és magy 40 négyzetméter (Beringstein-égyárra) találjuk, mely túbbibb árnykú használják, ha a meleg időjárás miatt a sör a hűtő-barkabban ki nem hull, mivel ezen hűtő készülékek, mely a hűtő redonnyókhöz hasonló legkötölék, a sör, ha helyey, pár másodperc alatt 50° C-óra lelapad. A hűthelyiségek által vannak a pincek. Kelet felől s a közepén két őrasi jégverem szeli át az épületet.

Nem túllökünk, ha a jégveremeket templszerű kiterjedésű megkötölék. Akkor is látjuk, mikor innen voltak s a hűthelyiségek az ember, hogy ezek befűtésére elég jeget szerethetnek. Poddig ma már ezüst is telvők. Méretei ezek: a hosszúság 40 méter, a szélesség 7 m. és a magasság 11 méter. Három ly jégverem van s ezek mindegyikébe 2500 nagy szelekt jeget hordtak. A jégveremek falai majd 2 méter vastagságún s közben legtereketők hagytak, a meleg behatolásának megakadályozására.

Az első jégverem innen van az erjlesztő pince 1000 méter kiterjedésű, benn, vastartányonak 32 db, 30—30 hektoliteres kádakkal; a két jégverem között pedig a 4. ázárópince. E pincek mindkét oldalán, szintén vastartányonak, sürdren egynek mellet feltesznek az 50—50 hektoliteres hordók s ezek tetjén a 35 hektoliteres, úgy, hogy mindegyik pincében 1600 hl. fer el. E jégveremekbe, melyek pompás szellőzőkiszáratású megkötölék, a hűthelyiségekhez az emeleten képződő szarvaszvíz jött felvő. Az összes pince helyiségek alá aszfalt burkolattal van ellátva és gondosan csatornázza s dacára, hogy folyton víz folydalóg rajtuk keresztül, mindig szarozan letes közelednek. A pincehelyiségek fölött, főleg a melegség ellen való védekezés céljából, raftárhelyiségek vannak s ezek tetjén 12 cm. vastagság aszfalttal s kavicsval fedték.

Pár lépésnyire innen, északrafele megvőve, húzódik a felső nagy gyárterület a palacsint-pincével a palack s hordmosó csarnoknál, melyben egy álló gőzmozgató szolgáltató a szükséges forró vizet s egyúttal a hordóknak gőzzel való tisztogatását is végzi. E mögött ugyanazon épületben van a palacsintolt helyiség is, melybe az ázárópincéből szállítják föl a 2 hektoliteres hordókat lejtő sőt, emelő s tőle gépek. Az ázárk pincéből s az erjlesztő pincéből is gőzörte a hordók a felső nagy gyárterületre a legnagyobb hordókát is ugy fele, mint lefele.

A lakóház s az őröltézház egy emeletes épület képez. Az őröltőben legérdeesebb az Eichhorn-féle villamos önműködő készület, mely folyton mutatja a szarító egyes helyiségeiben lévő hőfokot, a mi által az ellenőrzés rendkívül meg van könnyítve.

A lakóházak kapcsolatban lévő istállóik igen tágasak. Egyelőre 8 lovat és 50 tehenet helyeznek el bennük. S erre szükség is van, mert az árpaöl ki-választott, a felső nagy gyárterület a palacsint-pince irányába értekes tápanyagot képez s a racionális vezetett tehéntenek nagy szolgáltató teljeltisni van hitatva.

A vizet még a török-időkből megmaradt, az abból az időből származó faragott kövek által még ma is környezett forrásból nyerik s rendes csöveteketen át vizük egy gőz-szivattyú segítségével a telep legmagasabb pontjára, hogy ottan mindenütt kényelmesen szolgáltassák a rendes, mindegyik üzemanyag szűrő, vízvezeték, a hordók, melynek vastagsága azonos, az ürgyártó tára igen alkalmasnak találjuk, oly bőven szolgáltató a vizet, hogy mindennem vízszükségletet teljes mértékben fedez.

Van külön ács, kádár- és lakatos-műhely, melyekben a szükséges tárgyakat házilag készülek, valamint külön gyantázó-gép is, a hordók belüli gyantázására.

Minden egyes helyiség fölött a magyár címerrel ellátott, horgonyból készült csinos tábla jelzi annak

HIRDETÉSEK.

Első pécsi ecetzészes- és borecet-gyár
Szigetl-országút 22.

Van szerenemem a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy eczegtáram

FÜRTH IGNÁCZ úr

az eddigi Trebitscher és Fürth nevű alatt bírt ecetzészes-gyárból kiképzett és en azt a törvényszékeleg bejegyezt

Első pécsi ecetzészes- és borecet-gyár
TREBITSCHER DANI

eczeg plánt tovább vezetendem.
Mídon további törekvesem is oda irányul, miszerint tisztelt veivom teljes megedelés-ért és bicamat kivihassam egyszerűsmd a legutóbbi savanyított

paprikát és uborkát

a lehető legolcsóbb árak mellett ajánlom.

Kiváló tisztelettel

Első pécsi ecetzészes- és borecet-gyár
TREBITSCHER DANI.

REEH VILMOS özv.

Pécs, Klóter

fűszer- és esemegkereskedés
alapítator 1860. évan.

Legutányosabb árak mellett a legjobb és legnagyobb raktár, ugyanint directe importált francia cognac, rum és tea, teaütemény, mindennemű karácsonyi- és szalon-cukorkák, francia fantasie-osokoládé, hollandi cacao, angol, francia, olasz és török csemegék, valamint foráktára a hírneves

halászlé készítése- és sójának
100, 50 és 25 kilós hordókban.

Olcsóbb a szilveszter készítmény, mint a budapesti.

Teljes berendezések
kárpitos butorokból
a legjobb és legolcsóbb kivitelben
a legolcsóbb árak mellett készítenek

LEDERER M.

Mindennemű szoba-díszítések és kárpitozások kiválóan.
Mindennemű kárpitos-munka, úgy mint javítások pontosan és olcsón szabódnak.

Teljesebb és jobb, mint a bást.

NEUSTEIN-FELE
SZENT ERZSÉBET varázsszó
LABÁCSOK.

Számos hazudo készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labadásokat, melyek minősök minden ártalmatlan anyagból a leggyógyosb erőmennyiséggel készültnek az alábbi sorozat bejelölésénél, különben ha hirték és vértisztítók. Egy gyógyszer sem kedvezőbb és amellett egészen ártatlan, abb

székrekedéseket

a legtöbb betegségeknek e hátsó fordulat elváni és ekeztől nélkülös, míg meg a gyerekek is szívesen veszik. Ezen labadások dr Pitha úr mű tanácsaitól igen megelégedett bizonyítványokkal látják kitüntetésre.
Egy 10 labadásot tartalmazó doboz 15 kr, egy hengere (8 doboz) 12 labadás) ára csak 1 frt 6. c.
heil. Leopold, nem áll el határozottan védőgyökereket nem forog, semmitámi, melynek helye helyi a kőzönség óvátik, igazán kell figyelni, hogy ne rossz a termék semmi eredményt fel nem mutatható, de igazán legelőnyös károsodást okoznak. Határozottan **Neustein-fele Erzsébet labadásokat** kell követni és ezek a legelőnyos és határozottan hatásosak az ill. látható állásról vannak előlve.
Hauptvertriebsort in **Wien**: Apotikék szam heil. Leopold-Ph. Kienle's Apothek der Franke u. Spingler'sche Hauptvertriebsort in **Fünffährchen** A. Pothke's S. Sigel, L. Zsigi und bei der **Barmherzigen, in B.-Sellye** F. Uwir.

Igen fontos találmány!

a „COLUMBUS“ cimbalomverőfej.

Az éppoly fáradságos, mint alaklalan pamozást és erőteljes felemelésig felezi, a monyvában egyszerűen ruházandó a verőpálcára, melyről mindenképen is áthútható; a leírónakban nemelőző kézi, a verőpálcákra rásimított és súlyozható alakú, megszűndött a pamozást teljesen hatástal a a kellemetlen kopogás helyett kellemes csevegő hangokat nyérnek, sőt a szem ponttal el, mistán csodálag kopás után egy kelvőse forgatva, ismét egy új verőfejet pótol; ára a vend-pálcák minőségére szerint: (Fr. 2.—, 3.10. és 4.30. Kellőn a „Columbus“-tréck árán) 2 fr. (eltárlás) a **STERNBERG ÁRMÉN és TESTVÉREI** cég, és k. kir. kiz. szabadalmásolt hangszerep. **Budapest, VII. ker. Keresztút 36. sz. — A „COLUMBUS“** cimbalomverő fej készítésére kiváló szakértelműek előismerő nyilatkozati tanúskodnak 4044
Kívántra nagy képes árjegyzék cimbalomokról és más egyéb hangszerekről ingyen és bérmentve

!!! Legelőnyosabb gyógyszer !!! Hűlékek figyelmébe!

Corylopsis de Japan arc-ármén, eltávolító szappol, májgátló és minden kiltetéseket az arcról. A bőrt láda, simatit változtatja, a szépségre egy késo korig. Feltárja. Egy tégely, mely már elegendő, ára 2 fr.
Corylopsis du Japan Poudre legelőnyosabb és leg-ártalmatlanabb bőrgyógyor. Elegans dobozokban ára 1 fr.
Corylopsis du Japan szappan 1 drb. 50 kr.
Corylopsis du Japan igen kellemes illatú, csinos állatúsú üvegekben 1 flacon ára 2 forint.

Gyógygyógyné arckendő A kőz és arcbőrre feltétlen segítős hatással bír. 1 tégely 50 kr.
Egy-lendcs | Kipróbált szer régi és új gyárodalmak. Megsértései a fájdalomkat, a vörösséget és daganatokat. Egy tégely ára, mely már bővösös hat, 1 frt. Készítményem ártalmatlan és azaz legelőnyos hatású, mint szemérem kezésem.
Illatszere-kevelőőknek szenteljük ajánlóm még következőkban követik illatúkat: **Orpans (Dlax), Cyprus, Essoussout, Heliotrop, Neromom** hat, **Jacques-d'ab, gyogygyógyné, Rose, Centifolia, Ivéra, Jasmin Opopanax, Reseda, Vanille, Hang-hang** — Egy-egy flacon ára 1 frt 50 kr.

Kapható a „Megváltozó“ címzetű gyógyszerháza **Babocsán.**

Számlák, névjegyek, körlevelek, levélfejek, borítékok
és mindennemű nyomtatványok és papírok a legutányosabban kaphatók a lyceumi nyomdában

Feiler Mihálnál.

Nyomatványraktár
papok, ügyvédek és körjegyzők részére.

OTT MARTON és FIA

Pécssett, Bathy-u. 15. sz.

Elad fehér, vörös és siller borokat nagyban, továbbá teljesen palackozott borokat kicsinyben a következő árak mellett:

1890. évi siller	19 kr.	} literje.
1887. „ asztali	24 „	
1887. saj. term. szilvási	35 „	
1886. bálcsi pécseybor	40 „	
1890. évi vörös	30 „	

Kölsön hordóban 56 literen főtül.

A legjobb és legegészségsőbb francia cigarettapapír használatára

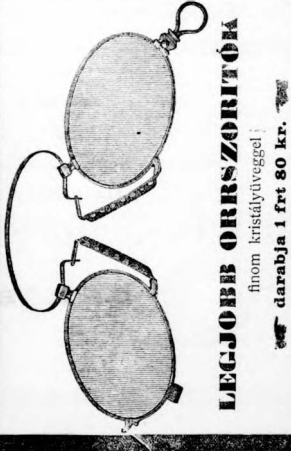
„LE GLORIA“

Josef Bardou és fiátok
Pergignan és Párisban.

Kitüntette: Pécs 1888. Állami ezüst érem, versenyképességért. Arany érem, szép és jó munkakért.

SCHÖNWALD IMRE

Király-utca **PÉCSETT** Hattyú-épület.

LEGJOBB ÖRSZORTÓK
finom kristályüveggel!
Egy darabja 1 frt 80 kr.

Baranyamegyei Hitelintézet mint részvénytársaság

BANK- és VÁLTÓ-ÜZLETE

Király-utca PÉCSETT, Király-utca.

Elfogad **betéteket** folyó számlákra és betétkönyvekre **4%** kamatozással. — **Előleget** nyújt értékpapirokra, vidéki takarékpénztári részvényekre, vesz és elad mindenemű **értékpapírt** és **tőzsdeműveleteket** közvetít egy a budapesti, mint a bécsi tőzsdén, vesz és elad **utalványokat** minden kereskedelmi piacra. — **Váltókat** méltányos feltételek mellett leszámítol.

≡ Igérvények minden húzáshoz. ≡

4946

24225/ik. 1893.

4730

Hirdetmény.

Cserkut községnek telekönyvi betétei az 1880: XXIX. és az 1889: XXXVIII. és 1891. évi XVI. t. czikk értelmében elkészítettéven és nyilvánosságnak adataitván, ez azon felszólítással tétetik közre, hogy

1. mindazok, a kik az 1880: XXIX. t. czikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve az §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-iban és az 1891: XVI. t. cz. 15. §. a) pontban foglalt kiegészítéseit is, — valamint az 1889: XXXVIII. t. czikk 7. §-a és az 1891: t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törési keresetüket, azok pedig, a kik valamely tehereltérítési átvételnek az 1880: XXIX. t. cz. 22. §-a. illetve az 1889: XXXVIII. t. cz. 17. §-a alapján való mellőzést megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1894. évi július hó 15-ik napjáig** bezárólag a telekönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1880: XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ai esetében — ide érve az utóbbi szakaszok az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-iban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyezése ellenében ellentmondással ólni kívannak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1894. évi július hó 15-ik napjáig** bezárólag a telekönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvankönyvi jogokat bármely irányban sértve veük, az e tekintetben felszólításukat tartalmazó kérvényeiket a telekönyvi hatóságok hat hónap alatt, vagyis az **1894. évi július hó 15-ik napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelemzetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztése körülött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszerűsített másolatokat is csatolnak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, — az eredetieket a telekönyvi hatóságom átvethetik.

Kelt Pécsétt, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságánál 1893. december 21-én.

Lukrits István, kir. széki bíró.

Horgony-Pain-Expeller

ez a német találmány immaregen vált. Thod. Chovay. őstervezésű. A gép mindenféle szilárd anyagokból készíthető. Ezen népszerű készítmény 26. ábr. mint legegyszerűbb. A gép mindenféle szilárd anyagokból készíthető. Ezen népszerű készítmény 26. ábr. mint legegyszerűbb. A gép mindenféle szilárd anyagokból készíthető. Ezen népszerű készítmény 26. ábr. mint legegyszerűbb.

HIRDETÉSEK

a "Pécsi Újság" részére felvételnek: a kiadói hivatalban (Wolf M. papírkereskedése, Király-utca) és a lyc. nyomdában.

Müller J. L.

BUDAPEST

Koronaheng utca 2. Rottenbiller-utca 36.

Illatszert- és pipere-zsappan gyáros.

Kel keresnek a legjobb poudert.
Kerjünk Müller J. L.-féle **Baba Serail-Poudert**, kizárólagos, egyedül legjobb azeper, kapható három szíben: **fehér, rózsaszín és orime**, ára 60 kr. 4028 és 1 frt.

MÜLLER J. L.-féle Szalicilszájviz
Szalicilfogpor
használatá elavított minden fogfájalmat, biztosan megszünteti a fogak: romlását és a kellemetlen szájízát, folyton údat tarja a szájat.
Egy üveg szájvíz 40 kr., nagy üveg 80 kr., 1 frt 60 kr. és 3 frt.
Egy doboz fogpor 60 kr., is 1 frt 20 kr.
A Müller **Szalicil-fogpor** drága 35 kr. Ugyan J. L.-féle **Szalicil-fogpor** azon hatással, mint a fogpor.

Fésülő-fésűk
békétkéző, előkészített, hivatalos, száraz és kánszűrt.
Hölgyek részére a művészetben készített legújabb dísz.
— dívatos hajtók —
békétkéző, aranytűző és bronzból való díszes.
Nagy látványosság az előkészített, előkészített, békétkézőből való kintő.
köröm-, fog-, haj- és ruha-kefék
és izléses alaku
KÉZI TUKRÓK
nagy választékban.

Legjobb ánnopi ajándéku.

Müller J. L.-féle
ajánl a legújabb **Illat-szerek:**
Rouquet-Royal, Gloriosa, Amaryllis doré, Bouquet Elegant, Karil-pa, Ixia Lys-t, Mimosa-t, Orgona-biang, Ki-Léa du Japon, Jasmin, Fleurs d'orange, Oppoponax, Chypre, Mérida, Róza, Tili-ros, Fougère, Kérisz, Gélyon, Fleurs de Mai, Heliotrope blanc, Jacinthe, Jockey-Club, Marcella, Nille fleurs, Vase,
New Mow Hay (kintő), Fougère, Gélyon, Yang-Yang, Violette de parme, üvegbe 1 frt 50 kr., 2 frt 60 kr., nagy 3 frt és feljebb.

Fényo Eau de Cologne. Ára 50 kr., 1 frt, 2 frt és feljebb, 6 üveg készítmény 2 frt 50 kr., 5 frt, 10 forint.

Végkiárulás!

Üzlethelyiségem változtatása folytán raktáromon levő **rövid-, norinbergi, diszmű-árucczikkeimet**,
ugymint:
hangszerek és varrógépeket
gyári áron alul végkiárúsítom.

OBETKO GYULA
Pécsétt, Király-utca, városház-épület.

4967